

YLÄSALI

2018 1

Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta



*"Kun Isä on tämän maljan minulle antanut,
enkö minä joisi sitä?"*

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
+358 40 7231754
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com

Toimitus & Taitto:

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Sinikka Mäkivierikko

Teksti:

Joh. 18:11

Kotisivu:

www.ylasali.se

Kun Isä on tämän antanut

”Miksi te näytätte tänään niin onnettomilta?” (1. Moos. 40:7). Alaiset eivät yleensä utele johtajan mielialoja, mutta tässä aito empatia voitti hierarkiat. Kysymyksen esitti faraon hovimiehiä palvelemaan määrätty orja vankilassa, jossa hän itsekin oli vankina. Myötäelävä ystävällisyys sai ylijuomanlaskijan ja -leipurin uskoutumaan raskauksesta tuomitulle maahanmuuttajalle (”tuo heprealainen orja”, 1 Moos. 39:14, 17). Tämän syyttömyys kävi ilmi vasta myöhemmin (1 Moos. 40:14, 15).

Miten lapsena äidistään orvoksi jäänyt, isänsä hemmotteleva, veljiensä kiusaama, vieraaseen maahan orjaksi myyty nuorukainen sai mielenlaadun, joka syyttömänä kärsiessäänkin huomioi toiset ihmiset? Sanotaan, että lapsen sosiaalisen kehityksen perusta luodaan kolmen ensimmäisen ikävuoden aikana. Kuvantava aivotutkimus vahvistaa: ”Varhaiset hoiva-kokemukset vaikuttavat myös ihmisillä aivojen toimintaan, aktivoivat joitakin yhteyksiä ja sammuttavat toisia. Nämä muutokset säilyvät aikuisuuteen saakka (Liisa Keltinkangas-Järvinen: *Pienen lapsen sosiaalisuus*, WSOY 2012).

Miten Joosefia ensimmäisinä elinvuosina hoivanneet onnistuivat vakuuttamaan hänet Jumalan johdatuksen kohteena olemisesta niin, ettei edes orjuus tai vankeus tätä luottamusta horjuttanut (1 Moos. 45:5-8; 50:20)? Millä pedagogialla hänet saatiin sisäistämään eettis-moraalis-sosiaaliset arvonsa niin, että hän itsenäisesti sovelsi niitä käytäntöön lopun elämäänsä? Vastauksesta Potifarin vaimolle käy ilmi perusmotiivi: ”Kuinka minä siis voisin tehdä niin pahan teon ja rikkoa *Jumalaa* vastaan?” (1 Moos. 39:9). Valintoja eivät säädelleet olosuhteet, vaan Jumalalle mieliksi oleminen. Se vei vankilaan, mutta myös asemaan, jossa hän pelasti koko Egyptin ja oman sukunsa perhidakolta. Tunneäly, joka sai orjan välittämään herrojen murheista, käänsi historian kulun.

Saavatko Jumalan perheen lapset hoivakokemuksen, jonka varassa luottamus säilyy läpi elämän? Joskus näyttää Jumalan lapsestakin tulevan ”autistinen”, niin että hän kaihtaa kosketusta seurakuntaan. Moni voi olla sydämeltään adventisti, mutta ei fyysisesti läsnä seurakunnan tilaisuuksissa. Olisi kiintoisaa tietää syitä, jotka tilanteeseen ovat johtaneet.

Keltinkankaan mukaan väärässä kehitysvaiheessa asetetut vaatimukset, joista lapsella ei ole realistisia mahdollisuuksia selviytyä, vaurioittavat pysyvästi lapsen psyykeä. Ovatko seurakunnasta loitonneet kokeneet, että heiltä on edellytetty jotakin, mihin he eivät ole olleet kypsiä? Onko uskovaisuuden rima asetettu liian korkealle tai valettu liian valmiiseen muottiin, niin että siihen on vaikea sovittautua?

Fyysisessä kehityksessä hyväksytään, että lapsi ensin konttaa, sitten kävelee tukea vasten, sitten, monen kupsahduksen ja kömmähdyksen jälkeen, tepastelee ilman tukea ja lopulta juoksee maratonin toisensa perään. Myös hengellisessä kas-

Maidolla maksettu



KUVA: MAKVIENIKKO

”Älkää unohtako osoittaa vieraanvaraisuutta, sillä jotkut ovat yösijaa antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä” (Hepr. 13:2). Tässä eräs tositarina Amerikasta 1930-luvun lamakaudelta, jolloin monet menettivät pörssiromahduksessa kaiken. Se koski myös maanviljelijöitä maaseudulla.

Howard, 10-vuotias maatalon poika, oli kulkenut ympäri kylää myyden sitä sun tätä auttaakseen vanhempiaan lamaahdingossa. Nyt hän oli nälästä heikko, kun ei ollut syönyt kunnolla moneen päivään. Lopulta hän päätti mennä lähimpään taloon pyytämään vähän ruokaa. Howard koputti ovelle. Avaamaan tuli hyvin kaunis nuori nainen. Howardin valtasi äkkiä ujous. Niinpä hän nopeasti pyysi saada vain lasin vettä.

Nainen kehotti poikaa odottamaan. Mennessään talon keittiöön hän ajatteli: ”Poikahan näyttää aivan uupuneelta. Hän tarvitsee varmaan suuren lasin maitoa.” Howard sai maitolasin. Juotuaan hän kiitti ja kysyi: ”Paljonko tämä maksaa? Nainen vastasi: ”Mummoni opetti minulle, että auttavaisuudesta ja vieraanvaraisuudesta ei tule koskaan ottaa maksua.” Howard kiitti vielä kerran ja poistui.

Kului monta vuotta. Howard oli nyt nuori ja lahjakas lääkäri toimien erään

suuren sairaalan johtavana kirurgina. Eräänä päivänä hänen osastolleen tuotiin potilas, jolla oli erittäin vaikea sairaus, joka vaati pikaisesti vaikeaa leikkausta. Tohtori tunnisti potilaan kauniiksi naiseksi, joka kauan sitten oli antanut hänelle lasillisen maitoa. Hän päätti tehdä kaikkensa, että leikkaus onnistuisi.

Toimenpide oli vaativa ja kesti useita tunteja, mutta se onnistui, ja potilas parani. Nainen valmistautui lähtemään kotiin, mutta oli hyvin huolestunut siitä, miten pystyisi maksamaan leikkauskulut. Amerikassa silloin, kuten nykyäänkin, on aivan toisenlainen sairaanhoitojärjestelmä kuin Skandinaviassa. Kaikki maksaa paljon, varsinkin, jos ei ole pystynyt hankkimaan suuria vakuutuksia.

Naisen ollessa poistumassa sairaalasta hänelle tuotiin kirje, jonka hän arveli sisältävän laskun. Jännittyneenä hän avasi kuoren. ”Leikkaus maksettu täysin lasillisella maitoa.” Allekirjoittajana tohtori **Howard Kelly** (1858 -1949). Sitten seurasi tarkempi selostus asiasta. Nainen lähti sairaalasta kyynelehtien.

Mitä sanoo Raamattu? ”Antakaa niin teille annetaan. Runsa mitta, tiiviisti paineltu, ravisteltu ja kukkuramittainen annetaan teidän syliinne. Niin kuin te mittaatte, niin teille mitataan” (Luuk. 6:37).

Totisesti, naisen ojentama maitolasi palautui hänelle takaisin runsaana, kukkuramittaisena. Viljelijämme siis mekin auttavaisuutta, ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta. – *Eeva-Liisa Vihermä*

vussa on ikäkausia, joiden yli ei voi hypätä. Ennen kuin Pietari päästettiin kaitsemaan ja ruokkimaan lampaita, hänen piti osata ruokkia karitsoita. Sitäkään ei ennen kuin tärkein suoriutumisen edellytys oli kunnossa: ”Rakastatko sinä minua?” (Joh. 21:15-17).

Joosef oli aivan ilmeisesti alusta alkaen oppinut ainoan oikean syyn palvella Jumalaa: rakkaus. Siten päähuomio ei koskaan ollut suorituksessa, vaan kykyjensä mukaan käytettävissä olemisessa. ”Minä itse en pysty, mutta Jumala voi” (1 Moos.41:16). Joosefin täydellinen vapaus itsekorostuksesta muistuttaa erästä toisesta, joka katkerimman maljan kohdalla pystyi tarkentamaan katseensa antajaan, ei maljaan. ”Kun Isä on tämän maljan minulle antanut, enkö minä joisi sitä?” (Joh. 18:11). Mitä muuttuisi elämässämme, jos alkaisimme ottaa päivittäisen kohtalomme Isän kädestä? – *SM*

Perillä paljastuu tien todellinen luonne

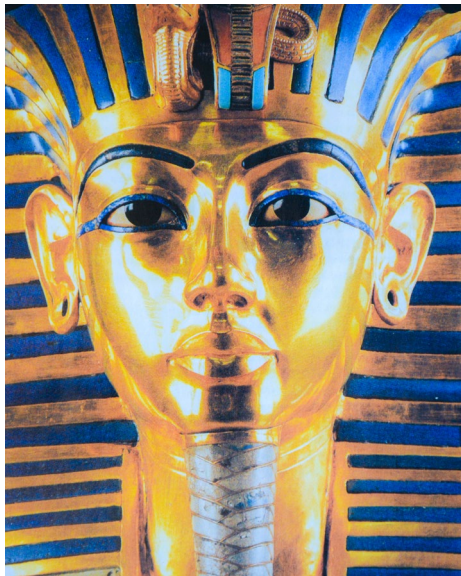
”Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie” (San. 14: 12). Kuolemaan johtavat liikenneonnettomuudet ovat aikanamme valitettavan yleisiä. Tie saattoi kyllä näyttää hyvältä, mutta matkalla tapahtui jotakin, joka johti kohtalokkaaseen onnettomuuteen. Kuolema korjasi satonsa ja muistutti käyttävällä tavalla jälkeensäjääneitä siitä, että olemme kaikki vain matkamiehiä, joiden elämä on lyhyt ja katoava.

Mutta tästähän Salomo ei puhu. Hän ajattelee ihmisten hengellistä ja siveelistä asennoitumista. Elämämme lopputuloksena muodostuu niistä valinnoista, joita teemme päivittäin ja hetkittäin oikean ja väärän, totuuden ja valheen, Kristuksen ja saatanan välillä.

Mikä määrää valintamme? Tekstimme mukaan sen tekee ihmisen mieli. Käsitämme sillä ymmärrystä, tahtoa ja tunteita. Ihminen ratkaisee asiansa sen mukaan kuin on hänestä näyttävät järkeviltä, oikeilta tai edullisilta.

Näin tehty valinta ei kuitenkaan aina ole paras, koska siinä ei kenties ole nähty asioiden lopputulosta. On ehkä nähty vain nykyhetken realiteetit, kun taas valinnan seuraukset on jätetty sattuman varaan. On unohdettu korkeampi realiteetti, joka ratkaisee jokaisen ihmisen lopullisen kohtalon.

Loot valitsi asuinpaikakseen Jordanin hedelmällisen lakeuden. Kukapa olisi voinut syyttää häntä huonosta valinnasta. Jokainen järkävä paimen olisi tehnyt samoin. Valinta näytti hyvältä. Karjalaumat voivat hyvin ja lisääntyivät, ja perheen varallisuus karttui. Kuitenkin tämä valinta osoittautui lopulta mitä turmiollisimmaksi. Lakeuden kaupungin syntielämä vangitsi hänenkin perheensä. Ei auttanut isän hurskaus, kun lapset menivät synnin teille, ja oma vaimokin oli kiinnittänyt sydämensä tämän maailman komeuteen.



KUVALÄHDE: La Aventura de la Historia

”Kuka on Herra, että minun olisi toteutettava häntä?” (2. Moos. 5:2). Jumalan inkarnaationa itseään pitävän faraon imagoon ei sopinut muiden jumalien pitäminen rinnallaan. Niinpä hän jäi mieluummin Egyptin hautoihin muumioksi kuin nöyryti orjakansan Herran edessä. Hän olisi voinut jakaa loistavan tulevaisuuden Mooseksen kanssa, jos olisi hetkeksi kääntänyt katseensa Egyptin rihkamasta todellista arvoaan vastaavaa ”palkintoa kohti”.

Katkeria malja oli juotava pohjaa myöten, kun mitään ei enää ollut tehtävissä.

Juudas oli yksi Herran kahdestatoista opetuslapsesta. Hän kuitenkin katseli asioita enemmän käytännöllisesti kuin hengellisesti. Nähdessään Jeesuksen kansansuosion vähenevän ja johtavien luokkien vihan häntä kohtaan lisääntyvän Juudas päätti pelastaa itsensä ja hyötyä Mestaristaan mahdollisimman paljon kavaltamalla tämän rahasta. Liian myöhään hän havaitsi joutuneensa lyhytnäköisen voittonsa pettämäksi.

Saulus Tarsolainen kulki vainoojan raskaan tien kiivaillessaan isien ja uskonnon perinnäissääntöjen puolesta. Hänkin

uskoi olevansa oikealla tiellä, kunnes näki sen kuoleman tieksi. Onneksi hänen elämänsä tuli itse Herra Jeesus Kristus, joka voi kuolemankin muuttaa elämäksi. Se merkitsi hänelle uutta valintaa, uutta kiinnekohtaa siinä evankeliumissa, jota hän oli niin katkerasti vainonnut.

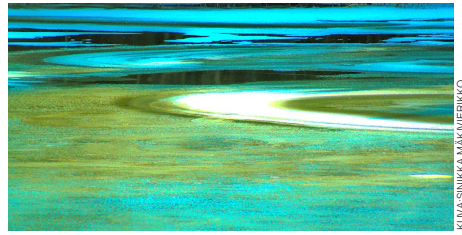
Tekstimme mukaan tien todellinen luonne paljastuukin vasta lopussa. Kuinka sitten voisimme valita niin, ettei sitä koskaan tarvitsisi katua? Eikö siten, että pyrimme arvostamaan asioita iankakki-suuden näkökulmasta sivuuttaen hetkel-lisen hyödyn tai nautinnon viettelykset?

Mooses ”otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa, katsoen Kristuksen pilkan suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi katseensa pal-kintoa kohti”.

Hänestä olisi voinut tulla faarao. Mut-ta hän valitsi toisin. Hän näki kauem-maksi kuin välittömään tulevaisuuteen. Hän näki sen päivän, jolloin tämän maa-ilman valtakunnat ja niiden loisto ovat hävinneet ja jäljellä on vain yksi – Juma-lan valtakunta. Hän asetti itselleen ajal-lista korkeamman päämäärän. Hän otti huomioon hengelliset tosiasiat.

Kaikkein tärkeimmän valinnan teki kuitenkin meidän Vapahtajamme, ”joka tarjolla olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä”. Hän teki sen, jotta meillä olisi mahdollisuus valita iankaikkinen elämä. Ilman Kristuksen sovitustyötä ei meillä olisi edes valinnan mahdollisuutta. Mutta kuolemansa ja ylösnousemisensa kautta hän on aukais-sut meille iankaikkisuuden portit. Tämä kaikki ei meitä kuitenkaan hyödytä, el-lemme itse vastaanota sitä pelastusta, mikä näin on valmistettu.

Olemmeko vapaita tekemään valinto-ja, jotka kestävät ikuisesti, vai olemmeko nykyhetken orjia? – *Wiljam Aittala*



KUVA: SINIKKA MANNINEN

Anna tiesi Herran haltuun,
turvaa häneen.

Hän pitää sinusta huolen!
– Ps. 37:5

Kun Herra ohjaa asekeleita,
ihminen kulkee oikeaa tietä.
– Ps. 37:23

Silloin ymmärrät,
mitä oikeus ja vanhurskaus on,
pysyt alusta loppuun asti
oikeamielisten tiellä.
– San. 2:9

Hän varjelee oikeuden tien
ja turvaa omiensa polun.
– San 2:8

Johannes Kastaja avasi teille
vanhurskauden tien
mutta te ette uskoneet häntä.
– Matt. 21:32

Ja sinne syntyy tie, valtatie,
sitä kutsutaan Pyhäksi tieksi.
-- Siellä ei tyhmäkään eksy.
– Jes. 35:8

Minä olen tie, totuus ja elämä.
– Joh. 14:6



KUVALAHDELTÄ Areena TV-jumalapaiv

”Ellette usko, että minä olen se joka olen, te kuolette synteihinne” (Joh. 8:24). Mitä piti uskoa? Että Kristus on ainoa välimies, täydellinen ja ikuinen ylipappi, esikuvallisten pappeuksien täyttymys, vanhan pappeusjärjestelmän lakkauttaja. Hänen astuessaan virkaansa ihmispappien, piispojen, paavien ja patriarkkojen toimenkuva muuttuu Kristuksen pappispalvelun vastaanottajaksi siinä missä me muutkin. Heillä on ”oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpiin” samasta syystä kuin muillakin: ”koska Jeesus on uhrannut verensä”. Tämän Ylipapin ”haltuun on uskottu Jumalan koko huone”, joten kaikki kirkkokunnat ovat samalla viivalla (1 Tim. 2:5; Hepr. 7:25; 9:15; Hepr. 2:17; 4:14, 15; 7:15, 16, 21, 24, 28; Hepr. 3:1, 3; 5:1-10; 7:11-18; 10:21; Hepr. 10:19, 21).

Klikkailua

Suosio on suosituempaa kuin koskaan. Maailmanlaajuisesti äkkirakastetuksi tai -vihatuksi tuleminen on helpompaa kuin koskaan. Jeesuksen aikana ei ollut Facebookia, Twitteriä tai Instagrammia, mutta puskaradio toimi niin tehokkaasti, että Jeesus joutui välillä kieltämään ihmisiä levittämästä tietoa hänestä. Hän vetäytyi usein jonnekin, missä voi nauttia tunte mattomuuden vapaudesta. Kun hänestä kasteen jälkeen tuli Juudeassa Johannes Kastajaa suosituempi, hän väistyi Galileaan (Joh. 4:1-3).

Jeesuksen omat veljet eivät ymmärtäneet, miksi hän ei maksimoinut tunnettuuttaan: ”Jos kerran pystyt tällaiseen, näytä maailmalle, kuka sinä olet!” (Joh. 7:3, 4). Opetuslapset olivat yhtä jomhalla: ”Miksi ilmaiset itsesi vain meille etkä maailmalle? (Joh. 14:22).

Suosionnälkä sokaisee. ”Klikkausten metsästyksen sumensi hänen arvostelukykynsä”, uutisoitiin eräästä ruotsalaispoliitikosta äskettäin (DN 19.3.201). Ehkä Juudaskin haki vain ”tykkäyksiä” aatteelleen ja ilmiantoi Mestarinsa provosoidakseen tämän ”näyttämään” radikaalimmin jumaluutensa? Kavalsin viattoman veren -oivallus tuli liian myöhään, kuten *Aftonbladetin* toimittajalle, jonka käynnistämän media-ajojahdin

seurauksena 58-vuotias ruotsalainen teatterijohtaja **Benny Fredriksson** päätti päivänsä. ”Olisiko jotakin voinut tehdä toisin?” hän kysyy itsekritiisesti.

Älä sano oikeaa todistusta?

#metoo-kampanjan huumassa poliittinen korrektius tappoi juridisen korrektiuden (syytön, kunnes toisin todistetaan). Se tappoi median vallan ja vastuun tasapainon. Se tappoi rohkeuden puolustaa epäiltyä. Muistopuheissa monet ylistävät kuollutta, mutta mediamyllytyksen aikana kaikki olivat hiljaa. Miksi?

Julkisesti paheksutusta ei ole vaarantonta puhua hyvää. Se voi merkitä epäsuosiota – eikä vain lähipiirin torjuntaa, vaan tunte mattoman massan lynkkausmentaliteettia. Massan, joka ei tiedä, ettei se tiedä totuutta. Syytön voidaan leimata loppuiksi. Tässä tapauksessa koitui iän lopuksi.

Oopperalaulaja Ann Sofie von Otter perui Australian konserttinsa menetettyään siellä traagisesti Benny-puolisonsa, joka jouluksi 2017 median ajojahdin seurauksena irtisanoutui työstään, maaliskuussa 2018 koko elämästään.



KUVA: SINKKA-MARKKIERIKKO

Kenen arvostus ratkaisee

Sosiaalinen paine on armoston tyranni. Yhteisöstä erottamista käyttävät jo lapsetkin rangaistuksena keskinäisissä leikeissään. ”Juutalaiset olivat -- päättäneet erottaa synagogasta jokaisen, joka tunnustaisi Jeesuksen Messiaaksi” (Joh. 9:22). Oman viiteryhmän hyväksyntä on ratkaisevan tärkeä. ”Onko kukaan hallitusmies uskonut häneen? Tai yksikään fariseus? Tuo rahvas ei tiedä laista mitään – kirottuja kaikki!”, päivittelee neuvosto keskenään (Joh. 7:47-49). Toiset seuraavat orgaanisesti ”virallisen tahon” tai ylempien auktoriteettien kantaa. ”Ovatkohan hallitusmiehet nyt varmoja siitä, että hän on Messias?” (Joh. 7:25, 26).

Arvovaltatappion pelko

On eri asia itse menettää uskonsa johonkin, kuin nähdä toisten menettävän usko siihen, mihin itse on uskonut. ”Jos annanme hänen jatkaa näin, häneen uskovat kohta kaikki... Siitä päivästä lähtien neuvoston tavoitteena oli surmata Jeesus” (Joh. 11:47-48, 53). ”Ylipapit päättivät tappaa myös Lasaruksen, koska monet juutalaiset hänen takiaan lähtivät Jeesuksen luo ja uskoivat häneen” (Joh. 12:9-11). Tappoaikeiden* motiivi naamioitiin Jumalan kunnian puolustamiseksi. ”Emme me sinua minkään hyvän teon tähden kiivitä, vaan **jumalanpilkan** tähden. Sinä teet itsesi Jumalaksi, vaikka olet ihminen” (Joh. 10:33).

Arvoitukseksi jää, miten Jumalan kunnian puolustaminen sopi yhteen sen kanssa, että juutalaiset itse syrjäyttivät Jumalan käskyt omilla säädöksillään (Matt. 15:3, 6, 9; Mark. 7:7, 8-13). Entä kansallinen olemassaolo? Sekään ei olisi ollut uhattuna, vaikka Jeesus olisi tunnustettu Messiaaksi (Joh. 11:48). Rooma ei ollut kiinnostunut juutalaisten sisäisistä asioista (Joh. 18:31, 38; 19:4, 6, 12; Apt. 18:14-16).

Uhattuna oli siis ainoastaan uskonnollisen ja poliittisen eliitin kansansuosio, kunnia ja arvovalta.

Uskonnollisen auktoriteetin menettäminen on vaikeaa siksi, ettei kyse ole

vain teoriasta tai ajatusmallista kuten tieteessä, taiteessa tai politiikassa, vaan identiteetistä, koko olemassaolon arvotamisesta: kuka, mikä minä olen.

Ylemmyyteen tottuu. ”Et kai tarkoita, että *mekin* olemme sokeita?” (Joh. 9:41). ”Kuinka tuo oppimaton mies voi tuntea kirjoitukset?” (Joh. 7:15).

Kun ”oppimaton” voitti saman kohderyhmän suosion oppineiden omilla aseilla, kateus sai hallitsemattomat mittasuhteet. Vaikka erehtymättömyys ei ollut fariseusten, ylipappien ja hallitusmiesten mielessä dogmi, kuten joissain kristillisissä piireissä, heidän oli vaikea vastaanottaa opennusta ”alemmilta” tahoilta. ”Ja *sinä* rupeat opettamaan meitä!” he raivosivat sokeana syntyneelle, jonka Jeesus oli parantanut (Joh. 9:29-34).

Suosiesta riippuvuuden riskit

Suosio on huume. Sen vieroitusoireita on yhtä vaikeaa kestää nykyisin kuin Jeesuksen aikaanakin. Valhetta ”rakastetaan” (Ilm. 22:15), koska ihmisopit takaavat tiettyille yksilöille tai ryhmille erivapauksia, yhteiskunnallista asemaa, taloudellista hyötyä tai muita etuja (Luuk. 11:43; Mark. 12:38-40; Matt. 6:2, 5).

”Kaikki” haluavat olla suosittuja. Kukaan ei halua menettää saavutettuja etuja tai vallattua reviiriä. Siksi valvotuneimmatkin vaikuttajat ovat alttiita pienten mutta ärhäköiden klikkien manipulatiolle. Suurelle yleisölle uskonnollinen uuslukutaidottomuus ja sekularismi tekevät asia-argumentit uskon alueella epärelevantiksi. Niinpä vain tunteet ja trendit ratkaisevat.

Tämä sopii erinomaisesti ”tämän maailman ruhtinaalle”, joka klikkauksia jahdatessaan tekeytyy valon enkeliksi (2 Kor. 11:13-15). Hän tarjoaa suosituinta kirkkoa, enemmistön kannattamaa oppia, menestyvää organisaatiota – mitä tahansa, kunhan se vain syrjäyttää Jumalan Pojan

- 1) ainoana palastajana
 - 2) ainoana, jolla on valta antaa syntejä anteeksi Jumalankin puolesta
 - 3) ainoana, jota tulee rukoilla
- Suosittua tai ei, totuutta, jotta se voisi pelastaa, on ”rakastettava” (2 Tess. 2:10). – SM

*) Ks. esim. Joh. 6:41, 60, 61, 66; 7:1, 25, 30, 44, 45; 8: 20, 37, 40; 10:31, 39

Kiusallinen (?) siunaus

Jalkojen pesu on aihe, jota en itse eivätkä ehkä muutkaan pastorimme ole kunnolla miettineet. Heräsin tähän huomioon pari vuosikymmentä sitten, kun tuttu helluntailaissaarnaaja kertoi, että hänen kirkossaan (Jyväskylässä) kävi normaalisunnuntaina 500-600 henkeä, mutta ehtoollisjumalanpalveluksessa 800-900. Viikkoa tai paria aiemmin yhdessä adventtiseurakunnistamme parinkymmenen vakiokävijän joukosta oli ehtoollisen vuoksi liki puolet pois.

Adventtikirkon pää-äänenkannattaja, *Review* -lehtikin, huokaili kirkkojen tyhjyyttä ehtoollissapatteina. Ei tarvita Einsteinia tajuamaan, että jalkainpesu pitäisi järjestää niin, ettei se työnnä väkeä kirkosta pois. Ongelma pohjimmitaan on kaikkeen muutokseen tarvittavan luovuuden ja siviilirohkeuden puute. Olen varma siitä, että pienillä muutoksilla ja ehkä asennemuutoksella ehtoolliseen ja jalkojen pesuun voisi palautua sitä henkeä ja siunausta, mikä tällaiseen tilaisuuteen kuuluu.

Jotkut ovat leikkineet ajatuksella, löytäisikö jokin meidän kulttuuriimme sopiva palvelutyö, jonka voisimme tehdä toisillemme jalkainpesun sijaan. Voisin kuvitella tuottavani siunausta, jos menisin kantamaan uskonveljen/sisaren roskapussin ulos, pesisin hänen autonsa, imuroisin lattian tai vaikka vaihtaisin naapurini lasten vaippoja. Tällaista palvelua olisi kuitenkin liki mahdoton toteuttaa tasapuolisesti käytännössä, ja ehtoollisen palvelujaksoon saattaisi osallistua vielä vähemmän väkeä kuin jalkainpesuun.

Ongelmana olisi myös se, että Jeesus käski pesemään jalat, ei kantelemaan roskapusseja. Millään nykyisellä tekemisellä ei ole sitä ystävällisen vieraanvaraisuuden ja ateriaan puhdistautumisen ja valmistumisen merkitystä, mikä jalkojen pesulla Jeesuksen aikaan niin Palestiinassa kuin Roomassakin oli. Hyvät isännät pitivät huolta siitä, että heidän

vieraittensa jalat pestiin ennen juhlaateriaa. Erityisen tärkeänä jalkojen pesua ja puhdistautumista pidettiin valmistaututtaessa pääsiäiseen. Tämä pätee niin juutalaisuuteen kuin kristillisyyteenkin. Kun historiassa oli päästy siihen vaiheeseen, että kristityt paastosivat ennen pääsiäistä, kiirastorstai oli peseytymispäivä.

Jalkojen pesu parhaimmillaan

Viime ehtoollistilaisuuteemme Kotkassa oli eksynyt muukalainen, joka ei jalkainpesusta mitään tiennyt. Yritin selvittää tilanteesta kysymällä eksyneen oloiselta nuorehkolta mieheltä, halusiko hän istua kirkkosalissa odottamassa muiden kanssa, jotka eivät jalkojenpesuun osallistu. Mutta hän halusi mukaan.

Hän ei tuntenut perinnettämme pestä jalat pareina, ja karkasi kirkkosalin puolelle pesuvadin tyhjennyksen aikana. Minäkin siirryin salin puolelle keskustelemaan uuden ystäväni kanssa jalkojen pesun merkityksestä muiden jatkaessa pesutoimitustaan. Omien jalkojeni pesemättä jääminen ei haitannut...

Ellen White kertoo saaneensa 1.1.1859 aivan poikkeuksellisen siunatun hetken voidessaan pestä oman äitinsä jalat (*MS*, 160).

Beirutissa eräs maroniitti (katolilainen), yliopistomme tuntiopettaja, tuli ensimmäistä kertaa kirkkomme ehtoollissapattina. Pidin ajoitusta huonona, mutta yritin pelastaa, mitä pelastettavissa oli. Tarjosin hänelle mahdollisuutta odottaa kirkkosalissa tai seurata toimitusta sivusta. Hän päätti olla mukana koko rahan edestä. Ohjasin epäilevältä vaikuttavan ystäväni jalkojen pesuun ja yritin lyhyesti kertoa, mitä se merkitsee. Rukoilin hänen kanssaan.

Pestessäni hänen jalkojaan hän äkkiä sai hengellisen kokemuksen, siunauksen, joka suorastaan säteili hänestä. Leveä, onnellinen hymy huulillaan hän vielä viikkoja myöhemmin halusi tuoda seurakuntaan kuulumattomia juuri tähän ihmetoimitukseen. Pian Beirutista lähtöämme jälkeen hänet kastettiin.

Terapeuttinen vaikutus

Amerikkalainen sosiaalityöntekijä auttaa Washington D.C. alueella kodittomia. Kadulla pitkään asuneet ovat usein haluttomia ottamaan vastaan kaupungin tarjoamia palveluita, mutta joskus nälkä, sairastuminen, myrskyt tai pakkasen heitäkin paikalle tuo. Päihteiden, mielenterveysongelmien tai jonkun onnetoman tapahtumasarjan vuoksi kadulle päätyneet henkilöt ovat joutuneet eroon ystävästään ja perheistään. Monet suhtautuvat epäluuloisesti auttamisyryksiin.

Usein ensimmäinen vaihe on se, että heille tarjotaan ruokaa ja puhtaita vaatteita. Autettavien vastahankaisuus murtaa poikkeuksetta, jos sosiaalityöntekä pääsee pesemään heidän jalkansa ehdotettuaan, että ottaisivat ainakin puhtaat sukat ja paremmat kengät, ennen kuin taas karkaavat kadulle jatkamaan vanhaa elämäänsä. Jalkojen pesu tulee tässä tilanteessa parantavaksi hetkeksi, joka vakuuttaa apua tarvitsevan siitä, ettei häntä palveleva halua hänelle mitään muuta kuin hyvää.

Elämää muuttava vaikutus

New Yorkissa ehtoollisjumalanpalvelukseen tilaisuutta johtavan vanhimman har-

miksi kirkkoon eksi pakkaselta suojaa hakenut kulkuri. Mies nuokkui takapenkillä likaisissa, repaleisissa vaatteissa. Hän haisi. Vanhin mielti, pitäisikö mies ajaa ulos häiritsemästä tilaisuuden arvokkuutta, mutta sai piston sydämeensä ja meni kutsumaan miehen mukaan jalkojen pesuun.

Kävi kuin opettajakollegalleni Beirutissa tai kuin jalkoja pesevän sosiaalityöntekijän asiakkaille. Puhdistus eteni paljon jalkoja laajemmalle. Elämä kääntyi. Vähän toistakymmentä vuotta myöhemmin sama kulkija oli seurakunnan vanhimpana jakamassa leipää mainitun New Yorkin seurakunnan ehtoolliskirkossa.

Johannes kertoo jalkojenpesusta *lop-puun asti osoitettuna rakkautena* (Joh. 13:1). Jeesus julistaa *autuaaksi* ne, jotka niin tekevät (Joh. 13:17). Toisen palveleminen on aina ollut parhaita onnen lähteitä. Pesuun suostuminen on taas sen tunnustamista, että meissäkin on puhdistamisen tarvetta. Voisi varmaankin väittää, että toimituksen tarkoitus toinen toisiaan palveleville on etsiä yhdessä Jeesuksen lupaamaa autuutta.

– Kai Arasola



KUVALAHDE: Suuri värinamattu 4

”Älä pese vain jalkojani, pese myös kädet ja pää” (Joh. 13:9), näyttää Pietari sanovan tässä 1100-luvulta olevassa reliefissä Saint-Gillesin luostarikirkon portaalissa, Gardissa, Ranskassa.

JALKOJEN PESUSTA ei kirjoiteta yhtä paljon kuin ehtoollisesta, mutta kirkkoisista ainakin **Ignatius, Tertullianus, Johannes Krystostomus, Augustinus, Athanasios, ja Ambrosius** mainitsevat sen. Ambrosius piti toimitusta sakramenttina. Jalkojen pesu löytyy vanhasta kirkkojärjestyksestä *Didaskalia Apostolorumista*. Mahdollisesti **Origeneskin** pitäisi liittää tähän joukkoon. Koko länsimaisen kristillisyyden (katolilaisuus, protestantismi) vaikutusvaltaisin varhainen teologi, **Augustinus**, mainitsee jalkojen pesun (*pedilavium*) kiiristorstain, ja pään pesun (*capitilavium*) palmusunnuntain toimituksena. Maailman parista miljardista kristitystä vähintään 1,6 miljardia (yli 75%) kuuluu kirkkoihin, joissa joku joskus pesee jonkun jalat. – Kai Arasola



KUVA: TOMMYTUULA LOVENDÄHL



*Entisaikaan saarten korkeimmille kohdille kasattiin kiviä ja keskelle laitettiin pui-
nen, valkoiseksi maalattu linjamerkki. Kun kaksi peräkkäisillä saarilla olevaa merk-
kiä olivat mereltä katsottuna kohdakkain, veneilijä tiesi, että voi suunnistaa linjan
mukaan ja välttää ajamasta karille. Jeesuksessa taivastien linjamerkit, armo ja to-
uus, ovat kohdallaan. Niiden ohjatussa ei tarvitse haaksirikkoutua uskossaan.*

Kuules ny, flikk!

Oli huhtikuu. Rannoilla oli vielä jäätä. Tuuli puhalsi pohjoisesta. Oli kylmää. Isoäiti ei enää halunnut lykätä lähtöä tuonemmaksi. Kaikki oli valmista. Astiat oli pakattu pyykkikoriin. Hän oli ostanut porsaan, joka saisi kasvaa kesän saarella. Isän moottorivene oli laskettu vesille. No, oikeastaan jäälohkareiden joukkoon. Hytillisen veneen nimi oli Ukko. Isä oli jäävähvistanut sen juuri tällaisia päiviä varten.

Olin kai kuusivuotias. Silloin olin vielä ainoa lapsi perheessä. Äidilläni oli ompelutöitä, joten hän jäi kaupunkiin, kun Ukkoon lastattiin pyykkikori, ruokakassit, porsas ja pikkuihin Tuula.

Isoäitini ja minä menimme hyttiin. Sinne laitettiin myös se laatikko, missä mamman hankkima pikkupossu oli. Alkumatka sujui aika hitaasti, kun vene kolisteli jäissä Petäjasten ohi. Mutta kun pääsimme avomerelle, pohjoistuuli puhalsi jo myrskylukemissa Valkeakaran suunnalta. Merenkäynti oli melkoinen. Isä tunsu meren tavat ja tiesi kyllä, miten aallokossa selvitään.

Jotenkin hämärästi muistan, miten

vene tuntui välillä nousevan vaikka kuinka ylös ja seuraavaksi se paiskautui rajusti alas syvään kuoppaan. Porsas alkoi surkeasti ynistä. Se voi huonosti.

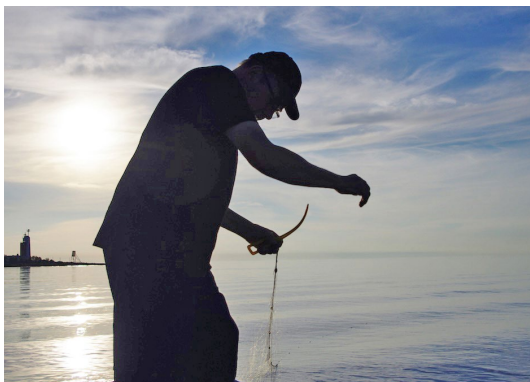
Istuin hiljaa. Kuuntelin moottorin ääntä ja veden pärskeitä, kun vene sukelsi aaltoihin. Isä kumartui, vilkaisi hyttiin ja näki tyttärensä totiset kasvot. Hän kehotti minua tulemaan luokseen. Hoiper-telin keinuvassa veneessä ovenpielistä kiinni pitäen ulos hytistä. Isä tarttui minuun ja nosti syliinsä. Katsoin ulos. Meri myllersi ympärillämme, aallot syöksyivät valkoisin vaahtopäin kuin valtava lauma toisiaan ajaen ja Ukko taisteli niitä vastaan. Ylös aallon harjalle ja sitten alas ennen seuraavaa nousua. Vesi lensi yli veneen. Kiukkuinen pohjoismyrsky sai meren pauhaamaan.

Katselin mahtavaa näkyä isän sylissä turvallisesti istuen. Isä sanoi minulle sanat, jotka piirtyivät mieleeni pysyvästi: ”Kuules ny, flikk! Niin kaua ko mnää em pelk, ei snuunkan tartt peljät.”

Sanoissa on voimaa. Jännitys lauke- si, rentouduin. Enää ei tarvinnut pelätä, koska isä ei pelännyt. Olin turvassa veneessä, isän sylissä, keskellä ympärilläni pauhaavaa merta.



KUVA: TOMMYTUULA LÖWENDAHL



KUVA: TOMMYTUULA LÖWENDAHL

Tuulan isoäiti halusi vielä senkin jälkeen, kun hänen miehensä oli kuollut merionnettomuudessa, viettää mahdollisimman suuren osan vuodesta saarellaan.

Kylmäpihlajan majakka (takana vasemmalla) rakennettiin 1952-53. Majakkavalvo toimii yhä, mutta luotsien työpaikka se ei enää ole. Siitä on tullut turistikohde, jonne kesäaikaan on säännölliset liikenneyhdydet.

Pääsimme Riskonpölyn ohi Sisarusten suojaan. Sitten vielä aaltojen riepottelua ehkä puoli tuntia ja perille kotisaaren rantaan. Aikuisena olen ymmärtänyt, miten tuo saari oli isoäidille niin tärkeä. Sinne he olivat miehensä kanssa asettuneet ja rakentaneet tuvan, navetan, paatsuulin, saunan, sualpuadin ja puuhuoneen. Se oli heidän kotinsa. Vaikka isoäiti oli jäänyt yksin kahden lapsensa kanssa miehensä kuoltua merionnettomuudessa, hän halusi elää siellä mahdollisimman monta kuukautta vuodesta. Siellä, meren sylissä, oli hyvä olla. Sai elää merellisen luonnon ehdoilla. Kalavedet olivat ympärillä. Elämällä oli merkitys.

Olen saanut elää kaksikymmentä kokonaista kesää tuolla saarella (Kylmä Santakari). Turvallista, hyvää elämää. Isäni lausumat sanat eivät jääneet lapsuuteen. Silloin sain turvan ajallisen isän sylissä. Mutta kun jouduin elämän myrskyihin, tarvitsin Isän, joka on suurempi ja voimakkaampi. Äitini oli laulanut lapsensydämeeni laulun:

*Kun on turva Jumalassa,
turvassa on paremmassa
kuin on tähti taivahalla,
lintu emon siiven alla.*

Kesti kauan, ennen kuin laulun sanat tulivat todeksi elämässäni. Minäkin tarvitsin myrskyn, joka murensi kaikki luulot omista voimista ja omasta viisaudesta.

Pelkäsin itseni, perheeni ja lasteni puolesta. Silloin sain kokea, että on todella olemassa ”Iankaikkinen Isä” (Jes. 9:5), joka on kiinnostunut jokaisesta ihmislapsesta.

Hän katsoi puoleeni, ojensi kätesensä ja sanoi minulle: ”Sinun turvasi on ikaikojen Jumala, sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret” (5 Moos. 33:27). Näihin sanoihin olen saanut luottaa tähän saakka.

Nyt, voimien vähetessä, taivaallinen Isäni lupaa minulle jotakin käsittämättömää: ”Teidän vanhuuteenne asti minä olen sama, hamaan harmaantumiseenne saakka minä kannan; niin minä olen tehnyt, ja vastedeskin minä nostan, minä kannan ja pelastan” (Jes.46:4).

Lapsuudessa isän sana poisti pelon. Tänään lankaikkisen Isän sana poistaa pelot ja luo luottamuksen siihen, että Hänen kanssaan pääsen perille siihen kotiin, jonka Hän on minulle valmistanut.

– Tuula Löwendahl



KUVA: TOMMY LÖWENDAHL

Tuula Löwendahl

Tuulan tie

Olen syntynyt ja käynyt kouluni Raumalla. Ylioppilaaksi kirjoitin vuonna 1962. Opiskelin Jyväskylän yliopistossa ruotsia ja saksaa (hum.kand.-tutkinto). Opetusharjoittelun tein Turun yliopistossa 1980-luvulla.

Asuimme perheeni kanssa Ruotsissa, Varbergissä, 1969-1974. Siellä opetin jonkin aikaa 8-luokkalaisille ruotsalaislapsille ruotsia, lukiolaisille saksaa. Kun mieheni lähti taas merille, muutimme Raumalle. Siellä toimin apulaiskanslistina suuren oppikoulun rehtorin kansliassa. Pääkanslistin jäädessä äitiyslomalle valitsimme sijaiseksi **Soile Salmisen**, joka oli äskettäin liittynyt adventtiseurakuntaan. Olin itse voimakkaassa herätyksessä. Näin tässä sijaisessa jotakin, mitä minulta puuttui.

Soilen sijaisuus loppui, mutta koulullemme tuli lahjatilauksena adventtikirkon *Nyky aika*-lehti. Postia käsitellessäni laitoin sen rehtorin kanslian kassakaappiin ja luin perusteellisesti, ennen kuin vein sen opettajainhuoneeseen. Koin, että siinä puhuttiin asioista oikealla tavalla.

Olin huolissani avioliitostani puolison alkoholikäytön takia. Pelkäsin tulevaisuutta. Meillä oli kaksi tyttäretä. Soitin hädässäni Soilelle ja kysyin: ”Voiko tällainenkin ihminen pelastua?” Vastaus kuului: ”Kyllä minä nyt luulisin.” Se vastaus riitti minulle.

Soile kutsui minut ja tyttäreni saksalais-suomalaisen parin viikiksiin verukkeella, että voisin toimia tulkkina sulhasen saksalaisille sukulaisille. Häissä ymmärsin syvästi, että näillä nuorilla oli sydämessään rauha Jumalan kanssa. Sain ”nähdä” rauhan. Kun nuori pari kääntyi hääväkeen päin, silmiäni edessä vedettiin sivuun esirippu, ja sain katsoa heidän sydämeensä. Siellä oli Jumalan rauha. Oman sydämeni lävitse kävi kuin miekka. Ajattelin: Tuon rauhan haluan, vaikka se maksaisi mitä.

Häiden jälkeen Soile kutsui minut Rauman adventtikirkkoon kuuntelemaan pastori **Olavi Peltosen** Jesajan kirjaa käsitteleviä luentoja. Olin lukenut nuoruudessa paljon Raamattua. Minulla oli myös ollut Rauman tyttölyseossa yhdeksän vuotta erittäin hyvää uskonnonopettajaa. Kuunnelllessani opetusta Jesajan kirjasta koin kulkevani pitkää, valoisa käytävää pitkin. Aina uusi ja uusi ovi avautui edessäni. ”Kun sinun sanasi avautuvat, ne antavat yksinkertaiselle ymmärrystä.” Ahmin kuulemaani.

Koulussamme Raumalla ikäiseni nuori, rakastettu historianopettaja joutui sairaalaan. Odotimme hänen palaavan työhön kahden viikon kuluttua, mutta hän menehtyi sairaalabakteerin aiheuttamiin tuhuihin. Olin shokissa. Ajattelin: kuolema voi kohdata minutkin milloin tahansa, ja välini Jumalan kanssa eivät ole kunnossa. Koin olevani kadotettu.

Armollinen Jumala ojensi käteensä ja nosti minut Kristus-kalliolle. Sain uskoa syntini anteeksi. Olavi Peltonen kävi luvan pyydettyään luonani keskustelemassa. Tulin ymmärtämään sapatin lepopäiväksi sekä kasteen merkityksen. Joulukuussa 1976 minut kastettiin Porin adventtikirkossa. Olin 34-vuotias.

Siitä alkoi uskomaton seikkailu Jumalan ihmeellisessä ja armollisessa johdatuksessa. Miten hyvä hän onkaan ollut minulle, pienelle tomuhiukkaselle.

– Tuula Löwendahl

Lähtö juuri hankitun traktorin ratista Herran viinitarhaan ei ollut itsestäänselvä. Pari henkilöä oli sitä ehdottanut, mutta Olavi pyysi selvää merkkiä: jos vielä joku kolmas sanoo samaa, hän uskoo sen olevan Jumalan tahto. Seuraavana päivänä tuli tuo kolmas ja kehotti lähtemään Toivonlinnan seminaariin. Olavi lähti.



Olavi Peltonen

Traktorin ratista Herran viinitarhaan

Luterilaisen maallikkosaarnaajan poikana **Olavi Peltonen** (1922-2006) oli avustanut isänsä tämän saarnamatkoilla jo pienestä pitäen. Adventtiseurakuntaan hän liittyi **Pekka Peltosen** kokoussarjan tuloksena. Kasteen suoritti **Erkki Luukko**. Koska hän ei saanut sapattia vapaaksi Seikun sahalta, hän menetti työpaikkansa. Jonkin aikaa hän teki kirjallisuustyötä pientilan hoidon ohessa Porin Kalaholmassa, Kokemäenjoen rannalla. Noin

pari vuotta seurakuntaan liittymisensä jälkeen, 1950-luvun alkupuolella, häntä kannustettiin lähtemään Toivonlinnan seminaariin. Sen suoritettuaan hän työskenteli maallikkosaarnaajana Lavialla. 1950-luvun loppupuolella tuli kutsu adventtikirkon kirjallisuustyön johtajaksi Tampereelle, josta jälleen maallikkosaarnaajaksi Mouhijärvelle, missä **Mirjam Kettunen** toimi seurakuntasisarena.

1960-luvun alkupuolella koko perhe [vanhemmat ja kolme lasta] lähti lukuvuodeksi Newboldiin [adventtikirkon korkeakoulu Englannissa]. Sieltä palattuaan ja tultuaan vihityksi pastoriksi Olavi aloitti saarnatyön Parkanosssa. Heidän ensimmäinen kotinsa siellä paloi poroksi tuhopolton seurauksena 1960-luvun puolivälissä.

Parkanosta tie vei Tampereelle, Tampereelta Poriin, Porista Turkuun, Turusta 1970/80-luvun vaihteessa Rovaniemelle Lapin lähetyksen esimieheksi, jossa tehtävässä hän jatkoi vielä eläkeiän jälkeenkin. Työelämä jäi aivoverenvuodon vuoksi 2003. Viimeinen muutto 2004 suuntautui Lapista Piikkiöön, missä Olavi kuoli v, 2006. – *Tapani Peltonen/sm*



Tarkoin varjeltu

Talvisodan syttyessä (30.11.1939) 17-vuotias Olavi ilmoittautui vapaaehtoisena armeijaan. Kesällä 1941 hän joutui rintamalle Karjalan kannakselle, missä hän vietti yli kolme vuotta erittäin vaikeissa olosuhteissa alituissa hengenvaarassa, asumuksena korsu, jonka katona metri maata ja monta hirsikerrosta. Rintataskussaan hän kantoi vanhemmilta saamaansa Uutta Testamenttia. Heidän

esirukouksensa kantoivat häntä, missä hän liikkui. Kuin ihmeen kaupalla hän selvisi monista kriittisistä tilanteista naarmuitta. Miten se oli käytännössä tapahtunut, sitä hän ei itseään osannut jälkeenpäin sanoa. Näin etenkin venäläisten suurhyökkäyksen aikana kesällä 1944, kun vihollinen murtautui suomalaisten puolustuslinjojen läpi. Hävittäjät ja pommikoneet pään päällä, neuvostoarmeijan hyökkäysvaunut ja sotilaat kintereillään jokainen juoksi henkensä edestä mukanaan se, mitä äkkilähdössä ehti ottaa.

Sodan jälkeen saman kansakoulun samassa luokassa ja samassa pulpetissa vierekkäin istuneet Olavi ja Reetta avioituivat. Reetta, 97, viettää eläkepäiviään palvelutalossa Kaarinassa.

– *Tapani Peltonen/sm*

Oletko uskossa vai uskotteletko?

Tuhlaajapoika oli kevytmielisesti vaeltanut omilla teillään vapaudestaan nauttien ja omaisuuteensa turvaten. Mutta tuli hetki, jolloin hänet pysäytettiin ajattelemaan tilaansa. ”Hän meni itseensä” (Luuk. 15:17).

Kysymys omasta tilasta on ongelma, joka mielellään työnnetään tuonnemmaksi. Se on myös arkaluontoinen asia, johon moni ei kärsi koskea. On paljon helpompaa ja mieluisampaa tarkastella toisten tilaa tai painiskella muiden kysymysten parissa kuin pohtia: ”Mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?”

Sanotaan, että on itsekästä ajatella ensin itseään; olisi mietittävä, miten voisi auttaa toisia. Mutta on mahdotonta antaa toiselle sitä, mitä itsellä ei vielä ole. Olkaamme rehellisiä omaatuntoamme kohtaan.

Mitä meiltä tässä nyt kysytään? Kokosydämisyttä. Meidät pelastetaan kokonaan tai ei ollenkaan. ”Käykäämme esiin ”vilpittömin sydämin” (Hepr. 10:22). Vaikeutemme ei ole siinä, että ymmärryksemme on rajoitettu tai että olemme heikkoja. Vaikeus on sydämen haluttomuudessa, vastahakoisuudessa ja puolisuudessa.

Entä miten on niiden, jotka jo uskovat, onko heidän enää tarpeellista ”mennä itseensä”? ”Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ja kaikille pyhille” sanotaan:

”Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei,

niin ette kestä koetusta” (2 Kor. 13:5, vanh. käänn.).

Kolmesti tässä esiintyy sana ’itseänne’. Uskovaisenkin on siis koetettava, tutkittava ja tunnettava, mitä hänen sisimmässään on. Miksi? Ettei tulisi vain luotettua meneeseen kokemukseen tai uskontunnustukseen, jota nykyinen sydämen tila ei enää vastaakaan. ”Jos minä olen vanhurskaalle taannut elämän, mutta hän tekeekin vääryyttä vanhurskauteensa luottaen, ei hänen hyväkseen lueta ainoatakaan hänen vanhurskaista teistaan” (Hes. 33:13).

Ei ole siis ratkaisevinta se, mikä tilani on ollut joskus menneisyydessä, vaan miten ovat asiat nyt, tänään. Sydän voi salaa, hiljalleen, huomaamatta luopua ihmisen silti vaeltaessa uskovaisten seurassa. Sana kehottaa: ”Varokaa -- ettei kukaan teistä ole sydämessään paha ja epäuskoinen ja näin luovu elävästä Jumalasta” (Hepr. 3:12).

Tutkikaamme ja koetelkaamme siis itseämme, olemmeko todella uskossa. Kannanko sisimmässäni kaunaa tai vihaa? Onko minulla anteeksiantamaton mieli? Loukkaannunko helposti? Onko oma minä arka kunniastaan? Olenko katkeroitunut? jne. Nämä ja Kristus eivät voi asua yhtä aikaa samassa ihmisessä. Avatkaamme sydämemme Kristukselle tänään, että hän sen puhdistaisi ja täyttäisi Hengellään, että kestäisimme elämän kokeissa ja Herran suurena päivänä.

– Olavi Peltonen

Lähde: *Sana elää*, Kirjatoimi, 1968, lyhenn. Raamatuntekstit v:n 1992 käänn. muk. ellei toisin mainita.

SUOMESSA V. 2017 YLI TUHAT TURVAPAIKANHAKIJAA ilmoitti kääntyneensä kristinuskoon. Maahanmuutoviraston tehtävä on selvittää, onko uskontulo aitoa. Jos uskonto ei ole ollut kotimaasta lähdön perusteena, vaan se esitetään vasta kielteisestä päätöksestä valitettaessa, asiaa tutkitaan tarkemmin. Joukkokääntymiset kielivät myös muista motiiveista. Uskottavuuteen vaikuttaa mm. se, miten kauan ja aktiivisesti henkilö on osallistunut seurakunnan toimintaan, pystyykö hakija kertomaan, mitä usko hänelle merkitsee ja miten se näkyy käytännön elämässä. Jos kristinuskon opeista kysyttäessä latelee vastauksia ulkomuistista, se ei vakuuta; omakohtainen, kokemusperäinen todistus on vahvempi näyttö (*Helsingin Sanomat*, 4.3.2018). Olisimmeko me näillä viranomaisen ehdoilla oikeutettuja turvapaikkaan, vai palautettaisiinko meidät ainakin sellaiseen maahan, jossa ”matalan profiilin kristittyinä” selviää hengissä? – SM

”Ota ainoa poikasi, jota rakastat...”

Jokin aika sitten näin oheisen maalauksen *Abraham ja Iisak* Prahan modernin taiteen museossa, **Veletřní**-palatsissa. Tämä on ollut siitä lähtien puhelimeni kuva-albumissa. Henkilöhahmojen fyysiset mittasuhteet ovat väävät, mutta niissä on kuitenkin jotakin sellaista ehdottomuutta, jota en voi ohittaa vain taiteilijan mielenkiintoisena toteutuksena.

Johdatuksesta – en sano sattumalta, koska en usko tällaisissa tapauksissa sattumaan – silmäni osuivat kirjastossa **Markku Envallin** esseekokoelmaan *Tavaratalo taivasalla* (ilm. 2018). Avasin



Ivan Sobotka (1927-2008): Abraham ja Iisak (öljy kankaalle, 1954). *Jeesus valottaa Abrahamin tunteita (luultavasti sen jälkeen, kun Isak säästy)*: ”Abraham iloitsi siitä, että saisi nähdä minun päiväni. Hän näki sen ja riemuitsi” (Joh. 8:56). *Heprealaiskirje avaa hänen ajatuksenjuoksuaan seuraavasti: ”Hän päätteli, että Jumala kykenee jopa herättämään kuolleen”* (Hepr. 11:19).

kirjan, ja johdatuksesta se aukesi kohdasta, jossa hän kirjoittaa kuvan aiheesta, *Jumala koettelee Abrahamia* (1 Moos. luku 22). Hän kiinnittää ensin huomion kertomuksessa Jumalan, Abrahamin ja Iisakin vuorosanojen niukkuuteen. Hän toteaa lisäksi, että ”Abrahamin neuvottelomattomuus ei johdu neuvottelutaidottomuudesta”; hän osaa olla myös ”itse-pintainen tinkijä”. Envall viittaa ”Loot Sodomassa” -kertomukseen (1 Moos. 18. luku).

Perustana on Jumalan lupaus, että Abrahamin siemenessä tulevat siunatuksi kaikki kansat. Se ei voisi toteutua, jos Jumala ottaisi Iisakin pois. Sanat, joita Envall sitten käyttää, ovat merkitsevät: ”Abrahamilla oli oikeus olettaa, että Jumala on vastuussa puheistaan; että hänen sanansa sitovat häntä.”

”Kun tarkastelen kertomuksen päähenkilöitä, Abrahamia ja Jumalaa, persoonina, päädyn tulokseen: Abraham liukenee tai sulautuu Jumalaan, jolloin jäljelle jää yksi persoona. - - Kertomus on esitetty ankaran behavioristisesti: kaikki kerrottu rajoittuu siihen, mitä henkilöt kuulevat, tekevät, ja sanovat. Se ei sisällä sanaakaan siitä, mitä heidän mielessään liikkuu, mitä he ajattelevat tai tuntevat.” Envall arvio myös kertomuksen henkilöiden sisäisten tuntemusten kuvailemista uskonollisessa kirjallisuudessa, jota usein etenkin lasten kirjallisuudessa esiintyy, eikä näe sitä pelkästään myönteisenä.

Usein monisanaisuus ja tarve selitellä saattaa viedä Raamatun kertomusten kohdalla huomion sivuun pääasiasta. Joskus on viisasta kuunnella Raamatun viimeistä neuvoa: olla Sanaan lisäämättä mitään tai ottamatta siitä mitään pois, vaan keskittyä miettimään ilman sanoja ehdottoman uskon merkitystä, sen suuruutta ja voimaa. Niin esimerkiksi tässä kertomuksessa.

– Joel Niininen



Mostarin Stari most-silta, taustalla bosniakkien Itä-Mostaria. Sillan pituus on 29 m, paksuus keskikohdasta vain 77 cm, korkeus vedenpinnasta 19 m.

**Teksti, kuvat
ja kuvatekstit:
Ari Laitinen**

Mistä Mostar meitä muistuttaa?

Mostar on Balkanilla Bosnia-Herzegovinassa sijaitseva kaupunki. Sen suurin nähtävyys on **Stari most** ('vanha silta'), joka rakennettiin alun perin 1500-luvulla. Silta yhdistää Neretva-joen kahtia jakaman kaupungin puolikkaat toisiinsa. Bosnialaisten asuttamalla itäpuolella kohoaa muslimikaupunginosa moskeijoinen, kroaattien asuttamalla länsipuolella taas on kirkkoja, sillä kroaatit ovat kristittyjä, suurin osa roomalaiskatolilaisia. Mostarissa on samassa korttelissa, noin 100 metriä toisistaan, katolinen kirkko, ortodoksikirkko ja adventtikirkko. Onpa samaan kortteliin

mahdutettu vielä moskeija ja tontti uudelle synagogallekin.

Stari most tunnettiin Bosnia-Herzegovinan monikansallisuuden ja rauhan symbolina. Se oli maailman pisin kaltaisensa kivisilta. Silta kesti vuosisadasta toiseen, selvisipä se toisesta maailmansodastakin. Sillan kohtalonhetki koitti vasta Jugoslavian sodassa, kun kroatialaiset joukot marraskuussa 1993 tulittivat siltaa noin kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsevalta Hum-vuorelta 100 mm:n tykillä toista päivää. Noin 60 osuman jälkeen tuo vv. 1556-57 käyttöön otettu silta lopulta romahti.



Vuonna 2000 rakennetun Mostarin fransiskaanikirkon kellotapulilla on korkeutta peräti 107,2 m, metrin enemmän kuin Tukholman kaupungintalon tornilla ja 21 m enemmän kuin Turun tuomiokirkolla.



Jugoslavian sodasta on kulunut jo neljännesvuosisata, mutta Mostarin monien rakennusten seinät kertovat vieläkin kauraa tarinaa taisteluista. Kaupunkia tulittivat etenkin Serbian joukot.



Sodan aikana Mostarin osapuolten välittäjinä ja tiedon- ja tavarankulun hoitajina rajalinjan yli toimivat juutalaiset. Kiitokseksi heidän sankarillisuudestaan kaupunki lupasi heille uuden synagogan paikaksi minkä alueen tahansa. Juutalaiset valitsivat symbolisesti entisellä rajalinjalla sijainneen tontin, jonka naapuruihin kuuluu mm. adventtikirkko.

Silta päätettiin kuitenkin rakentaa uudelleen, ja jälleenrakennuksen suunnittelu annettiin Firenzeen yliopiston arkkitehteille ja insinööreille. Uusi silta tehtiin tietokonemallinnuksen avulla täsmälleen entisen kaltaiseksi ja avattiin käyttöön v. 2004. Unkarin armeijan sukeltajat nostivat Neretva-joesta koko joukon romahtaneen sillan kiviä. Niitä käytettiin uuden sillan rakentamiseen. Lisäksi noudettiin 1088 kalkkikiveä samalta louhoselta kuin aikanaan vanhan sillan rakennusaineet, ja ne hiottiin ja kiillotettiin täsmälleen entisen näköisiksi. Korjaus maksoi 15 milj. euroa. Vuonna 2005 silta liitet-



Uuden sillan kivet hiottiin ja kiillotettiin aivan vanhan sillan kuluneiden kivien kaltaiseksi.

tiin Mostarin vanhan kaupungin ohella UNESCO:n maailmanperintökohteisiin.

Mostarin sillalla on käytännöllisen merkityksensä ohella suuri symboliarvo. Se yhdistää jälleen bosniakkienemmistöisen Itä-Mostarin kroaattienemmistöiseen Länsi-Mostariin kuvastaen siten halua elää rauhanomaisesti rinnakkain uskonnollisista ja kansallisista erimielisyyksistä huolimatta: kiviä ei käytetty erottavien muurien vahvistamiseen, vaan niistä rakennettiin yhdistävä silta.

Stari most on myös muistutus sovinnon ja sovituksen merkityksestä. Kuilun tavoin synty erottaa langenneen ihmisen pyhästä Jumalasta. Jumala teki kuitenkin Jeesuksessa ihmiselle mahdottoman mahdolliseksi rakentamalla uuden sillan Luojaa ja luotua erottavan ylittämättömän kuilun yli. Se silta on meidän kristittyjen oma perintökohteemme. – AL



Neretva-joen bosniakkipuolella taivasta kohti sojottaa moskeijan minareetti, kroaattipuolen Humvuoren huipulle on pystytetty kookas risti. Olisikohan Mostarin tärkein muistutus meille se, että Kadotuksen kuilussa virtaavan Tuonelan virran ylittää kaikille avoin Pelastuksen silta, josta saamme kertoa kaikkialla ja jolle meillä on valtuutus johdatella ihmisiä, joiden kanssa tulemme tekemisiin.

”Hänet surmattiin, että minä saisin elää”

Arnaud Beltrame, ranskalainen poliisi, 44, kuoli Trèbesin (Etelä-Ranska) panttivankidraamassa (23/3 2018) saamiinsa vammoihin. Tapahtumapaikkana olleen myymälän kassalla työskennellyt Julie, 40, joka tunnin ajan oli pistooli ohimolla ollut terroristin panttivankina, ei saa häntä mielestään.

– Hän uhrasi elämänsä minun puolestani. Minä olen jäljellä, hän on poissa. Hänet surmattiin, että minä saisin elää.

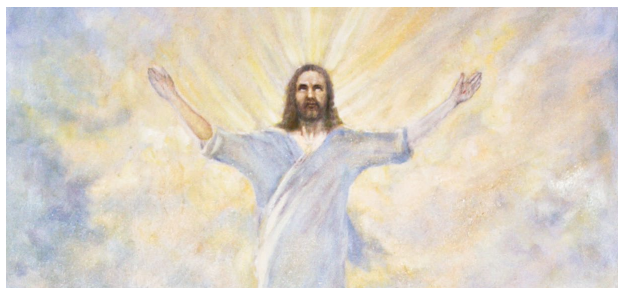
Beltrame oli ottanut Julien paikan terroristi **Radouane Lakimin**, 26, vankina. Poliisiryynnäkön aikana tämä puukotti ja ampui häntä niin, että hän myöhemmin menehtyi sairaalassa.

Beltramea pidetään sankarina. Äärivaseemmistoon kuuluva poliitikko **Stéphane Poussier** ei kuitenkaan yhtynyt tähän ylistykseen, vaan juhli Twitterissään, miten hienoa, että nyt oli yksi poliisi vähemmän. Tästä hänet on tuomittu vuodeksi vankilaan ja seitsemäksi vuodeksi äänestyskieltoon. Syy: ”Terroriteon kannattaminen”. Kannattammeko me pelastustekoa? ”Kuinka sitten me voisimme välttää rangaistuksen, jos emme pidä arvossa sitä suurta pelastusta, jota itse Herra ensimmäisenä julisti?” (Hepr. 2:3). – *SM*

Lähteet: *Aftonbladet* 24/3, 25/3, 26/3 2018; *Expressen* 28/3 2018.



Arnaud Beltrame



MAALAUUS: A. TUHKANEN: Tähtäessänsäminen. Tägitu.

”Joka tahtoo pelastaa elämänsä, kadottaa sen, mutta joka sen minun tähteni kadottaa, on sen pelastava.” ”Joka häpeää minua ja minun sanojani, sitä on Ihmisen Poika häpeävä, kun hän tulee kunniaansa” (Luuk. 9:24, 26).

Simon Kyreneläisen palkka

Jerusalemiin tulossa ollut **Simon Kyreneläinen** joutui miehitysvallan sotilaiden pakottamana kantamaan jonkun toisen ristiä, leimautumaan rikolliseksi. Häväistys kohdistui nyt häneen, satunnaiseen ohikulkijaan. Olivatko kenties hänen poikansa **Aleksandros** ja **Rufuskin** sitä näkemässä, noloina isänsä puolesta (Matt. 27:32; Mark. 15:21; Luuk. 23:26)?

Jeesus lupaa: ”Kuka

ikinä minun tähteni ja evankeliumin tähden on luopunut talostaan, veljistään tai sisaristaan, äidistään, isästään tai lapsistaan tai pelloistaan, hän saa satakertaisesti: nyt, tässä maailmanajassa ja perii iankaikkisen elämän” (Mark. 10:29).

Ei ole epäilystäkään, että silloin, ”kun Ihmisen Poika uuden maailman syntyessä istuutuu kirkautensa valtaistuimelle”

(Matt. 19:27-29), Simonin ristinkantopalkka kattaa juhlapyhälisät, hälytysvalmiuslisät, vaarallisen työn lisät, ylityökorvaukset, päivärahat, matkakulut, ruoka- ja asumiskustannukset. Mutta miten menetetty maine saadaan ”tässä maailmanajassa” takaisin satakertaisena, kun sen palauttaminen onnistuu harvoin edes sadasosaltaan? Pitääkö odottaa ikuisuuteen sen puhdistamista?

Sana ei kerro, miten Simonille kävi Golgata-vaeluksen jälkeen. Mutta tietämättään hän on jo ”tässä maailmanajassa” saanut kunnianpalautuksen noin 2000-kertaisena: julistetaanhan hänen tekoaan joka vuosi pääsiäisenä kautta maailman. Tilipäivänä hän tulee kuitenkin antamaan *kaiken* kunnian tuolle toiselle (Ilm. 9:7) haivaessaan, että risti kuului sittenkin hänelle itselleen kokonaan, eikä yhtään tuolle toiselle. – *SM*

Kevään vierailijoita 2018

14/4 Taisto Hillberg 20/5 Kai Arasola

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.
Tiedustelut: siht. *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**
Seuraa ilmoituksia: *Ruotsinsuomalainen*-lehti, s. 3
Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla.
Saatavana myös **cd-tallenteina**, puh. **08-500 81 907**

Normikritiikki arvojen tappajana

Amerikan koululaiset ovat osoittaneet mieltään ase-lakien tiukentamiseksi. Onnistuukohan se? Aseen hallussapito-oikeus kun on amerikkalaiselle pyhä. Normaaliuden normi. Pietarin tarttuminen miekkaan Getsemanassa osoittaa yleisten normien voiman. Pelon ja neuvottomuuden hetkellä ei edes Jeesuksen seura hillinnyt normaaleja puolustusrefleksejä. Spontaanit kivitykset, mielivaltaiset vangitsemiset ja teloitukset (Johannes Kastaja, Stefanos ym.) kuuluivat kulttuuriin. Ruotsissa ”kadun oikeuden” tappavuus on huomattavasti yleistynyt. Kun ennen koston normi oli ”vain” vammauttaa, nyt asetta käytetään kuolettavasti.

Ruotsin kristillisdemokraattien johtaja **Ebba Busch Thor** syyttää vasemmiston normikritiikkiä yhteiskunnan murentamisesta. Hän sanoo kritiikin kohdistuneen yksipuolisesti länsimaisiin (juutalais-kristillisiin) arvoihin, kun taas muiden kulttuurien normeista (kunniavä-kivalta, laatan pakkoavioitit, moniavioisuus jne) on vaiettu. Asenteellaan, ettei mitään absoluuttista oikeaa tai väärää saa olla, vasemmisto on hänen mielestään systemaattisesti kyseenalaistanut ja purkanut normeja, jotka suojaavat ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja demokratiaa (SvD 9.3.2018).

Lastenkirjauuteus nyt myös suomeksi!

Eya Le Wartie: **TINGA JA YSTÄVÄT JÄÄTIKÖN LUONA**

39 sivua, koko: A4,
sidottu, kovakantinen

Hinta: 125 kr/kpl
+postikulut 60 kr/kirja
350 kr/3 kpl

Tilaukset: puh. +46-70-660 69 91
e-mail: eyalewartie@gmail.com

Postiosoite: ARTEW AB

Eya Le Wartie
Västerbo 65, 816 940 OCKELBO



Ruotsinkielisenä: *Tinga och vännerna vid glaciären*
Englanninkielisenä: *Tinga and her friends at the glacier*

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: **0176-124 05**
Eeva-Liisa Vihermä
SIHTEERI: **08-500 81 907**
Tuulikki Hagström

Jeesus tunsin tämän mekanismin: ”*Sentähden*, että laittomuus* pääsee valtaan, kylmenee useimpien rakkaus” (Mat.24:12).

Jotkut sanovat Jeesuksen naulanneen lain ristiin. Itse hän sanoi, ettei laista katoa ”pieninkään piirto, ennen kuin taivas ja maa katoavat” (Matt. 5:18). Taivas – eikä maa-kaan – ole vielä kadonnut. Mitä siis ristille naulattiin? ”Hän kumosi meitä rasittavan *velkakirjan* -- ja teki *sen* mitättömäksi naulitsemalla *sen* ristiin” (Kol. 2:14). Ei mitätöimällä velan perustetta (lakia), vaan maksamalla velan (kärsimällä lain vaatiman rangaistuksen) velallisen puolesta. – SM



*) ut kreik. ’anomia’ = ilman lakia oleva asenne;

*) anomia = tila missä yhteisö antaa hyvin vähän moraalista johdattusta yksilöille; yhteisön ja yksilön välisten siteiden rappeutuminen, esim. kontrolloimaton syökykierre missä sosiaalinen identiteetti pirstaloituu ja vallitsevat arvot hylätään (Lähde: Wikipedia)

Ajan tutkijan aika päättyi

HORISONTTI

Äskettäin (14.3.2018) kuollut, avaruuden mustia aukkoja tutkinut kosmologi **Stephen Hawking** sairastui jo nuorena ALS-tautiin, ja hänelle luvattiin elinaikaa vain kaksi vuotta, mutta hän saikin yllättäen elää vielä 55 vuotta.

Vuosia sitten Hawking järjesti juhlat, joihin hän kutsui aikamatkaajia. Hän oli varannut kutsuvieraille tarjottavaa samppanjan kera. Tulijoille hän lähetti myös GPS-koordinaatit helpottamaan juhlapaikan löytämistä. Juhlat olivat sikäli mieleenpainuvat, ettei ainuttakaan vierasta tullut. Tosin juuri sitä Hawking oli olettanutkin, sillä hän lähetti kutsut vasta juhlien jälkeen. Hawking kertoi saaneensa kokeellista näyttöä siitä, ettei aikamatkaaminen ole mahdollista.

Hawking oli terävä lopun ajan pohdiskelija. Hän uskoi, että ihmiskunnan ainoa toivo olisi avaruuden asuttaminen. Kotiplaneetan etsimiseen olisi aikaa vain 100 vuotta. Tekoälyä Hawking kuvaili ihmiskunnan suurimmaksi tai pahimmaksi keksinnöksi. Esimerkkeinä hän mainitsi autonomiset aseet, jotka voivat itse valita kohteensa ja tappaa ilman ihmisen vuorovaikutusta. Todella vaarallisia ovat myös anti-biooteille vastustuskykyiset superbakteerit. Voikin olla vain ajan kysymys, milloin maailmassa alkaa levitä tappava superpöppö, johon mikään ei pure.

Maaailmanlopun voisi hänen mukaansa aiheuttaa ns. Higgsin hiukkanen eli jumalhiukkanen. Siitä voisi äkkiarvaamatta tulla epävakaa, jolloin aika ja tila voisivat luhistua. Suuri uhka Hawkingin mukaan olisi myös itse ihminen, joka ei ole oppinut hallitsemaan aggressioitaan, vaan uhittelee ydinaseilla. Aggressiivisuus on vaarassa tuhota lopulta meidät kaikki.

Hawking oli tunnustautuva ateisti, mutta hän uskoi Maan ulkopuoliseen elämään. Pohdiskelussaan hän lähestyi samalla kertaa uteliaana ja epäilevänä tiedemiehenä jumaluutta kuin kissa kuumaa puuroa. Etsivä löytää, mutta löysikö Hawking? Sen tietää vain taitavas.
– Ari Laitinen

